

ÁNH SÁNG CỦA NGHỊ ĐỊNH 80/2020/NĐ-CP – GÓC NHÌN TỪ VIỆN NGHIÊN CỨU SINH THÁI CHÍNH SÁCH XÃ HỘI (SPERI)

Trần thị Lành. tlanh@speri.org

1. Mẫu xây dựng dự án tại Phụ lục 1 Nghị định 80/2020/NĐ-CP là chuẩn. Theo mẫu này, mọi dự án khi xây dựng, trong khi thực hiện, và sau khi kết thúc sẽ đạt hiệu quả cao về năng lực cộng đồng, tính trách nhiệm của cộng đồng đối với tài nguyên thiên nhiên, tính đoàn kết xã hội trong chiến lược phát triển nông nghiệp sinh thái, nông dân văn minh, nông thôn hiện đại hướng tới một quốc gia tăng trưởng xanh.

2. Mọi dự án cần phải được điền theo đúng mẫu xây dựng dự án tại Phụ lục 1 Nghị định 80.

Viện SPERI là Viện độc lập (Viện trực thuộc Luật KHCN. Bộ KHCN phê duyệt điều lệ của Viện và ra quyết định ban hành điều lệ Viện. Trên cơ sở đó, Bộ KHCN cấp giấy phép hoạt động KHCN). Viện SPERI được sáng lập bởi sự hợp tác KHCN trong lĩnh vực nông nghiệp sinh thái giữa bà Trần Thị Lành ([Hội đồng Viện : www.speri.org/](http://www.speri.org/) <http://ecofarmingschool.org/> và ông Geoff Lawton: www.pri.org/ <https://www.permaculturenews.org/2008/03/17/permaculture-partner-program-in-vietnam>). Chi tiết tại: <http://speri.org/content/Nhan-su/Hoi-dong-Vien-170-178.html>. Bộ chuyên trách theo đó, sẽ thực hiện các nhiệm vụ kiểm tra thuận lợi và hiệu quả theo hồ sơ lý lịch nhân sự đồng sáng lập SPERI. Lý lịch tư pháp, tư cách công dân, chuyên ngành và những giá trị kinh tế, xã hội của các thành viên đồng sáng lập những Viện độc lập trực thuộc Luật KHCN, dưới Giấy phép Đăng ký của Bộ KHCN. Thủ tục Pháp lý của Viện SPERI được đăng tải minh bạch, theo đó, triết lý, định hướng phát triển của Viện qua giấy phép hoạt động KHCN được cập nhật, theo dõi và có ý kiến phản hồi ngay trên www.speri.org.

Đại diện các Vụ chức năng trực thuộc các Bộ chịu trách nhiệm quản lý Nhà nước, bám theo Phụ lục I của Nghị định 80 để kiểm tra tính hợp pháp của dự án hợp tác giữa Viện SPERI và đối tác tài trợ nước ngoài. Đây là logic quản lý nhà nước đối với các tổ chức KHCN minh bạch, hiệu quả.

Ví dụ cụ thể dưới đây giúp ta hiểu đúng quy trình bắt đầu từ đâu? Đi đến những địa chỉ nào? Phê duyệt qua các chức năng quản lý nhà nước như thế nào đối với dự án mà SPERI đang gửi trình lên Bộ KHCN phê duyệt: “Nông nghiệp sinh thái dựa vào cộng đồng góp phần đảm bảo sinh kế bền vững và làm giàu đa dạng sinh học, hướng tới tăng khả năng

tích lũy cac-bon” – Mã số 10672 tại 6 làng thuộc ba xã Po ê, Đak Nê và Măng Cành, huyện Kon Plong, tỉnh Kon Tum tuân tự các bước sau đây:

Bước 1: Hồ sơ dự án gửi phê duyệt được làm thành 6 bộ, có công chứng và công chứng dịch thuật (tài liệu tiếng nước ngoài) bao gồm: 1) Đáp ứng đầy đủ các yêu cầu tại Phụ lục I/NĐ 80; 2) Hồ sơ pháp lý (công chứng bản copy) của Viện SPERI; 3) Hồ sơ pháp lý (công chứng bản copy) của đối tác tài trợ; 4) Công văn của Viện SPERI gửi xin phê duyệt dự án.

Bước 2: Văn phòng Bộ KHCHN sau khi nhận được hồ sơ sẽ thực hiện theo các quy trình quy định tại Bộ KHCHN.

Ví dụ: Dự án SCCF – MISEREOR của Viện SPERI đã gửi phê duyệt tại Bộ KHCHN có số hồ sơ là 10672 theo hệ thống quản lý của Bộ KHCHN. Số hồ sơ này được Phòng Văn thư-VP Bộ cung cấp theo yêu cầu của Văn phòng Viện SPERI.

Bước 3: Vụ Văn thư lưu trữ gửi về Thứ trưởng Bộ KHCHN phụ trách các dự án khoa học công nghệ.

Bước 4: Bộ phận trợ lý của thứ trưởng Bộ KHCHN kiểm soát hồ sơ của dự án và gửi về 6 bộ phận bắt buộc sau đây:

4.1. Vụ thứ 1: Vụ quản lý giấy phép đăng ký hoạt động

4.2. Vụ thứ 2: Vụ pháp chế

4.3. Vụ thứ 3: Vụ thẩm định các dự án KHCHN

4.4. Vụ thứ 4: Vụ Kế hoạch tài chính

Vụ kế hoạch tài chính Bộ KHCHN thụ lý hồ sơ của dự án nhận viện trợ không hoàn lại gửi về:

4.4.1. Sở KHCHN của tỉnh đó. Theo đó, Sở KHCHN của tỉnh đó kiểm tra toàn bộ Văn bản tiếp nhận từ Bộ KHCHN để xử lý công văn trình đến:

1) Sở Kế hoạch đầu tư; 2) Sở tài chính; 3) Sở Nội vụ; 4) Sở ngoại vụ; 5) Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn; 6) Công an tỉnh Kon Tum; 7) UBND Tỉnh Kon Tum; 8) Liên hiệp các hội Khoa học tỉnh Kon Tum; 9) Bộ chỉ huy quân sự tỉnh Kon Tum.

4.4.2. UBND tỉnh Kon Tum sau khi thụ lý toàn bộ thủ tục kiểm tra và phản hồi văn kiện 10672 trên đây, giao cho Sở KHCHN tỉnh Kon Tum trả lời Bộ KHCHN về ý kiến và những đóng góp phản hồi của các ban ngành thuộc tỉnh Kon Tum về Vụ Kế hoạch Tài chính của Bộ KHCHN.

Bước 5: Sau khi tiếp nhận văn bản phản hồi của Sở KHCHN tỉnh Kon Tum, Vụ Kế hoạch tài chính của Bộ KHCHN gửi các văn bản tới:

5.1. Bộ Công an 1) Cục A04: Phụ trách các tổ chức KHCHN có người nước ngoài đồng sáng lập; 2) Cục A03: Phụ trách các tổ chức KHCHN hoạt động theo Luật KHCHN; 3) Cục A01: Kiểm tra tư cách công dân của cá nhân và tổ chức nước ngoài tài trợ cho dự án.

5.2. Bộ Kế hoạch và đầu tư (Vụ Kinh tế đối ngoại, Vụ Khoa học giáo dục, Vụ Kinh tế nông nghiệp)

5.3. Bộ tài chính (1. Cục Quản lý nợ và Tài chính đối ngoại; 2. Vụ pháp chế; 3. Vụ Ngân sách)

Bước 6: Tất cả Công văn phản hồi từ các Bộ gửi về Vụ Kế hoạch tài chính của Bộ KHCN. Từ đây, Vụ Kế hoạch tài chính của Bộ KHCN xử lý kết quả từ các bộ gửi về và trình công văn gửi tới Thứ trưởng phụ trách KHCN của Bộ KHCN. Nếu văn kiện dự án được phê duyệt từ các bộ, Thứ trưởng sẽ giao cho Vụ Kế hoạch tài chính gửi công văn đồng ý phê duyệt dự án tới Vụ văn thư lưu trữ Bộ KHCN. Vụ Văn thư lưu trữ chịu trách nhiệm gửi QĐ phê duyệt dự án có Mã hiệu 10672 tới Chánh văn phòng Viện SPERI.

Với các thủ tục này, kinh nghiệm cho thấy, Nghị định 80 rất chặt chẽ, logic và tạo nên tính trách nhiệm về thể chế, trách nhiệm công dân của người đứng đầu trong mỗi chủ thể liên quan đến viện trợ không hoàn lại hướng tới những cộng đồng thiếu cơ hội, khó khăn cần được trợ giúp. Với quy trình này, sẽ ngăn ngừa được tất cả những hiện tượng xã hội gây ra bởi những công dân thiếu trách nhiệm xã hội, thiếu ý thức công dân, lạm dụng các khoản viện trợ không hoàn lại để mưu cầu lợi ích cá nhân, dưới danh nghĩa tài trợ nhân đạo, tha hoá một số người dân tại cộng đồng dưới vỏ bọc dự án, gây mất trật tự an ninh, xã hội, và đoàn kết cộng đồng; thậm chí, ảnh hưởng tới an ninh quốc gia. Do vậy, Viện SPERI tin tưởng, kiên nhẫn và tự tin đi trên con đường phê duyệt của Nghị định 80/2020/NĐ-CP đối với tất cả dự án mà Viện SPERI đã, đang và sẽ tiếp tục đồng hành với các buôn làng thuộc đồng bào dân tộc thiểu số tại các tỉnh đang cần được ưu tiên giúp đỡ, đặc biệt là các tỉnh đồng bào Vùng cao Việt nam nói chung và Tây nguyên nói riêng./.

HEPA, ngày 28 tháng 9 năm 2022
Thay mặt Viện SPERI
Viện trưởng

Trần Thị Lành